

Територія сучасного селища Ружин Житомирської області була заселена у II-VI ст. н.е, про що свідчать залишки ранньослов'янського поселення черняхівської культури. Тут також виявлено рештки городища Київської Русі, яке знаходилося в центрі містечка на лівому березі річки Роставиці (сучасний ринок).

Століттями окрасою Ружина були Свято-Миколаївські храми – спочатку дерев'яні, а з 1821 року – кам'яний, що будувалися на місці древнього русинського городища.

Першим істориком Ружина та, відповідно, місцевих храмів, цілком заслужено вважається Лаврентій Іванович Похилевич, котрий жив у ХІХ ст. Він автор відомої історичної праці «Сказания о населенных местностях Киевской губернии», у якій ідеться про основні віхи історичного шляху Ружина. Про Свято-Миколаївські храми Л. Похилевич повідомляє таке: *«Николаевская церковь каменная, построена прихожанами в 1821 году, при многом пособии помещицы Эмилии Челищевой. До помянутого года издавна были деревянные церкви, которые были строены одна после другой. Таким образом известно, что с 1727 года была построена деревянная церковь, стоявшая восточнее нынешней, на месте, обозначенном ныне памятником. По обветшании этой церкви в 1761 году построена была церковь, существовавшая до построения каменной.»*^[1]

«Церковь сия построена в 1821 году тщанием бывшего при сей приходской церкви протоиерея Андрея Бернацкого при пособии частном бывшей помещицы Эмилии Челищевой и прихожан». Зрештою, це нове формулювання суті кардинально не змінює. Виділяла кошти таки поміщиця та збирали миряни, а безпосередньо керував будівельними роботами тогочасний настоятель – о. Андрій Бернацький.

Новоспоруджений кам'яний храм став окрасою не лише Ружина, а і його околиці. На тлі великої кількості православних церков Південної Київщини він помітно вирізнявся, зокрема такими ознаками:

1. Ружинська церква Святого Миколая була цегляною, що для тогочасного провінційного містечка цього регіону було неабиякою екзотикою. У 1821 році ще не було кам'яних храмів ані в Білій Церкві (два цегляні храми там були споруджені у 1839 та 1843 роках), ані у Фастові, ані в Макарові, ані в Бородянці, ані в Ставищах, ані в інших містечках Південної Київщини. (Тим більше не було їх у селищах). Тому цегляна церква в Ружині довгі роки дивувала проїжджих та паломників, котрі мандрували до Києва.

2. Ружинський храм мав неабиякі православні святині, на поклоніння яким стікалися віряни з ближніх та дальніх міст. Л. Похилевич розповідає про чудотворну ікону Божої Матері, відому далеко поза межами Київської губернії. Але чудотворні ікони були і в інших провінційних храмах регіону. Значно більшою рідкістю були в таких церквах мощі святих угодників Божих. У ружинській Свято-Миколаївській церкві вони були, хоча документ чомусь не вказує чії саме. Вони дісталися у спадок від бурхливої епохи

боротьби з унією, а тому місцеві миряни вже і не пам'ятали, чия саме часточка мощей перебуває у їхній церкві Святого Миколая. Оскільки наявність мощей у ті далекі часи була просто неймовірною рідкістю для містечкового храму, то відразу ж по приєднанню України до Росії частинку мощей на вимогу київського митрополита була негайно відправлено до Києва.

Безсилий у лютій зlobі радянський атеїзм у тридцятих роках минулого століття знищив те, що для наших прадідів було найдорожчим і найсвятішим. Нині ж відсутність уявлень про духовне життя кидає багатьох у смертоносні обійми алкоголю та наркоманії. Однак ніхто ще матеріальним не задовольнив потреби духовної – вищої і суто людської. Нам залишається сподіватися, що минуть століття і до нас чи наших нащадків таки повернеться той стиль життя, котрий був характерним для наших предків ще за часів рівноапостольного князя Володимира.

*Адаптовані тексти з книги В. Перерви, Н. Пасічник
«Ружин та Баламутівка: з православного минулого»
(Біла Церква: Видавець О.В. Пшонківський, 2009)*